Gelderse Cultuur-
en Erfgoedmonitor

Cultuur- en Erfgoedmonitor

Een greep uit de inzichten

www.cultuurmonitorgelderland.nl →

Voorwoord

Peter Drenth, gedeputeerde erfgoed en cultuur provincie Gelderland

Graag presenteer ik u de tweede editie van de Cultuur- en Erfgoedmonitor Gelderland. Én erfgoed dus. Want de Cultuurmonitor uit 2022 gaf inzicht in het cultuurveld, dit jaar hebben we ook erfgoed onder de loep genomen. Want cultuur en erfgoed dragen bij aan immateriële welvaart en identiteit.

Deze tweede monitor geeft een rijk beeld van hoe cultuur en erfgoed er in onze provincie voor staan. Wat is het aanbod aan musea, bibliotheken en culturele instellingen? Hoe worden ze bezocht? Hoe zijn ze verankerd in de samenleving? Hoe worden cultuur en erfgoed gefinancierd? En hoe staat het met het aantal studenten aan culturele opleidingen?

Nieuw dit jaar is dat we per regio kunnen zien hoe het culturele leven zich ontwikkelt. Zo maken we de verschillen én overeenkomsten tussen regio's in Gelderland zichtbaar. En dat is waardevol, want iedere Gelderse regio heeft zijn eigen verhaal en identiteit. Door die eigenheid te erkennen én te versterken, bouwen we aan een provincie waar cultuur en erfgoed dichtbij zijn en iedereen zich thuis voelt.

De inzichten uit deze monitor helpen ons – samen met gemeenten, instellingen en makers – om gericht te investeren in een culturele infrastructuur die stevig staat én meebeweegt met wat er leeft in de samenleving. Ik nodig u van harte uit om met deze kennis aan de slag te gaan.

Peter Drenth, gedeputeerde provincie Gelderland

Provincie

Het Gelders profiel in 12 punten

Hoe staat de culturele sector in Gelderland ervoor?
De belangrijkste resultaten van de Cultuur- en Erfgoedmonitor Gelderland in 12 punten, vanuit 3 kapitalen én met conclusies uit verdiepende onderzoeken.

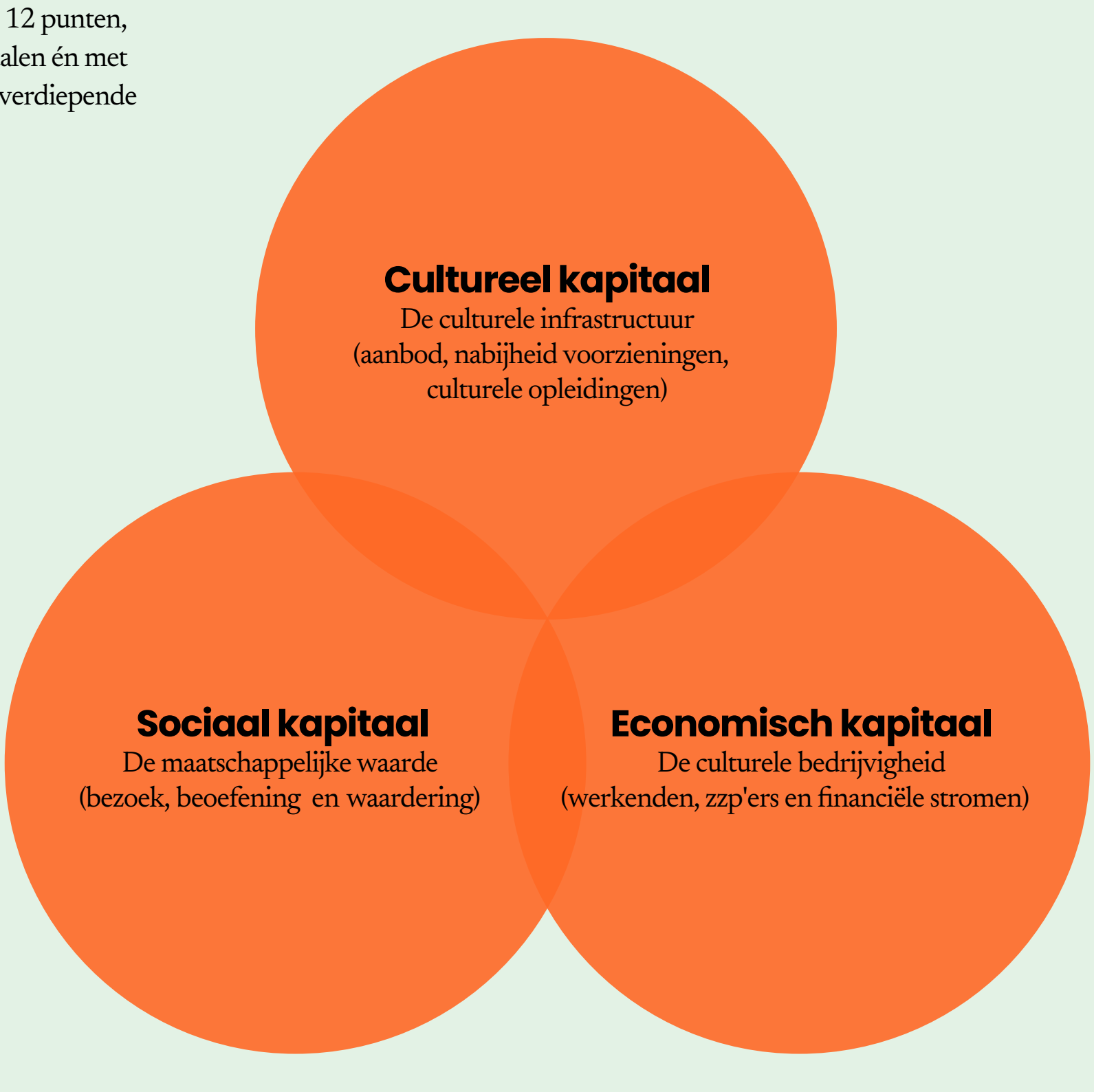

Cultureel kapitaal
De culturele infrastructuur
(aanbod, nabijheid voorzieningen, culturele opleidingen)

Sociaal kapitaal
De maatschappelijke waarde
(bezoek, beoefening en waardering)

Economisch kapitaal
De culturele bedrijvigheid
(werkenden, zzp'ers en financiële stromen)

Cultureel kapitaal

1. Gelderland heeft relatief veel musea, bibliotheken en podiumkunstlocaties.
2. Gelderland heeft relatief veel culturele instellingen, maar relatief weinig aanbod.
3. Het aantal culturele mbo-studenten neemt af. Er zijn weinig culturele hbo-/wo-opleidingen in Gelderland.

Sociaal kapitaal

4. Het Gelderse cultuuraanbod wordt goed bezocht.
5. Een grote meerderheid van de Gelderlanders bezoekt en beoefent kunst, cultuur en erfgoed. Jongeren zijn actiever, maar ook kritischer rondom kunst, cultuur en erfgoed.
6. Het percentage vrijwilligers in de culturele sector is licht gestegen, maar lidmaatschap van culturele verenigingen is afgenomen.

Economisch kapitaal

7. De werkgelegenheid, het aantal zelfstandigen en aantal bedrijfsvestigingen zijn in 2023 voorbij het niveau van voor de coronacrisis.
8. De provinciale uitgaven dalen, uitgaven door gemeenten nemen toe.
9. De eigen inkomsten én lasten van culturele instellingen zijn gestegen tussen 2021 en 2022.
10. De Groene Metropoolregio heeft een rijkere culturele infrastructuur en meer culturele werkgelegenheid dan andere Gelderse regio's.

Verdieping MFCO's

11. Gelderland heeft een voorloperspositie in totstandkoming en ondersteuning van multifunctionele culturele organisaties (MFCO's) – het combineren van verschillende functies blijft een uitdaging.

Verdieping erfgoed

12. De inkomsten van erfgoedinstellingen bestaan voornamelijk uit sponsoring, private fondsen en –in mindere mate– gemeentelijke subsidies.

Bekijk de provincie pagina →

Cultureel kapitaal

Cultureel kapitaal gaat over de zichtbare kant van cultuur

Gelderland heeft relatief veel musea, bibliotheken en podiumkunstlocaties

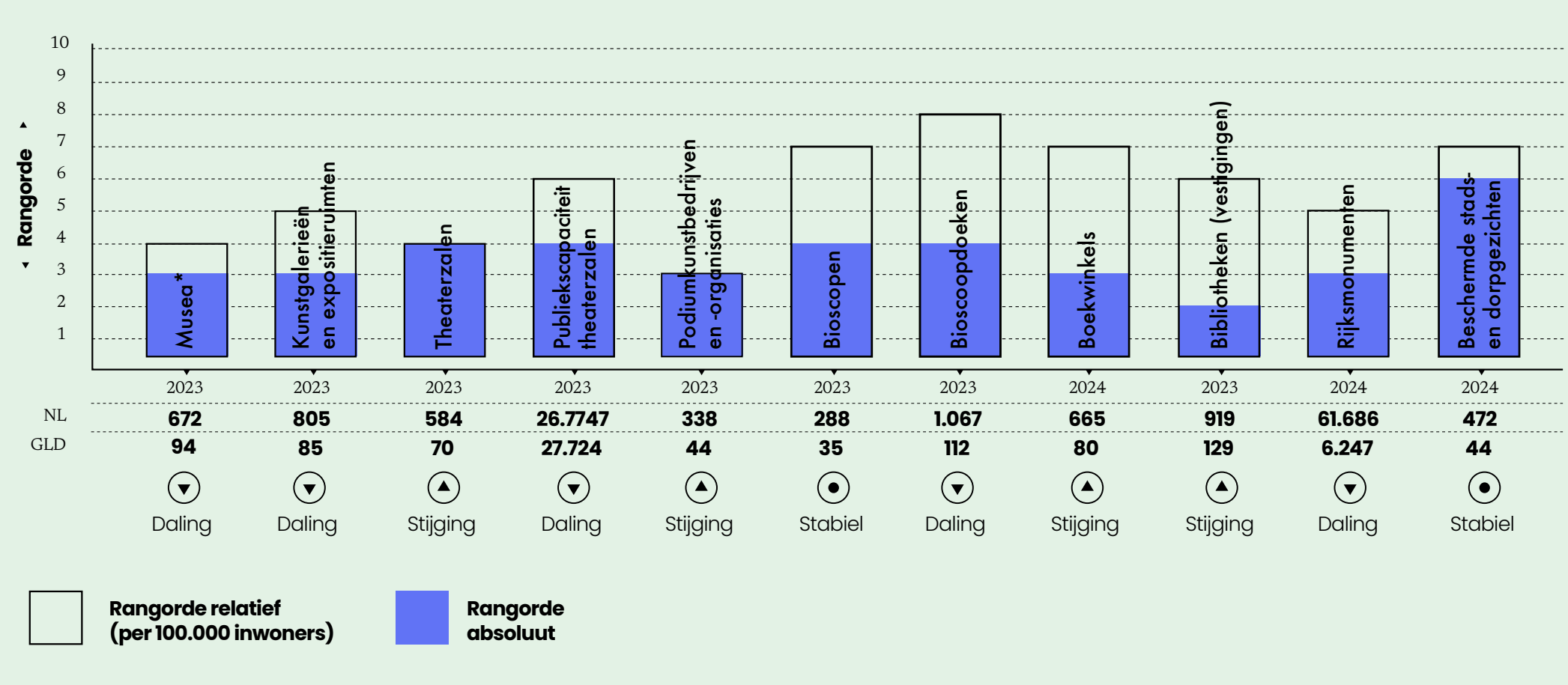

	Musea*	Kunstgalerieën en expositieruimten	Theaterzalen	Publiekscapaciteit theaterzalen	Podiumkunstbedrijven en -organisaties	Bioscopen	Bioscoopdoeken	Boekwinkels	Bibliotheken (vestigingen)	Rijksmonumenten	Beschermde stads- en dorpsgezichten
	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2024	2023	2024	2024
NL	672	805	584	26.7747	338	288	1.067	665	919	61.686	472
GLD	94	85	70	27.724	44	35	112	80	129	6.247	44
	Daling	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Stabiel	Daling	Stijging	Stijging	Daling	Stabiel

* In verband met herleidbaarheid zijn de provincie Utrecht en Flevoland voor deze indicator samengenomen. Hier wordt dus met een totaal van 11 provincies gerekend, in plaats van 12. Dit heeft echter geen verdere invloed op de positie van Gelderland.

Aantal studenten culturele opleidingen daalt

Aantal studenten aan culturele hbo-opleidingen		Aantal studenten aan culturele mbo-opleidingen	
2020	2022	2020	2022
4.118	3.820	2.849	2.277

Bekijk het cultureel kapitaal →

Sociaal kapitaal

Sociaal kapitaal gaat over de betekenis van kunst en cultuur voor de Gelderlander en voor de samenleving

Het Gelderse cultuuraanbod wordt goed bezocht

	2022	2023	Positie t.o.v. andere provincies
Aantal bezoeken musea	2.910.000	3.518.000	3
Aantal bezoeken aan voorstellingen professionele podiumkunsten	1.346.000	1.832.000	6
Aantal bezoeken aan bioscopen en filmtheater	2.496.000	3.165.000	7
Aantal leden openbare bibliotheken	464.913	473.180	5

61% van de Gelderlanders vindt dat kunst, cultuur en erfgoed bijdragen aan de leefbaarheid in een buurt

Bijdrage aan samenleving

Het aandeel (%) van de Gelderlanders dat vindt dat kunst, cultuur en erfgoed (redelijk) veel kunnen bijdragen aan:
Bron: Cultuurpeiling

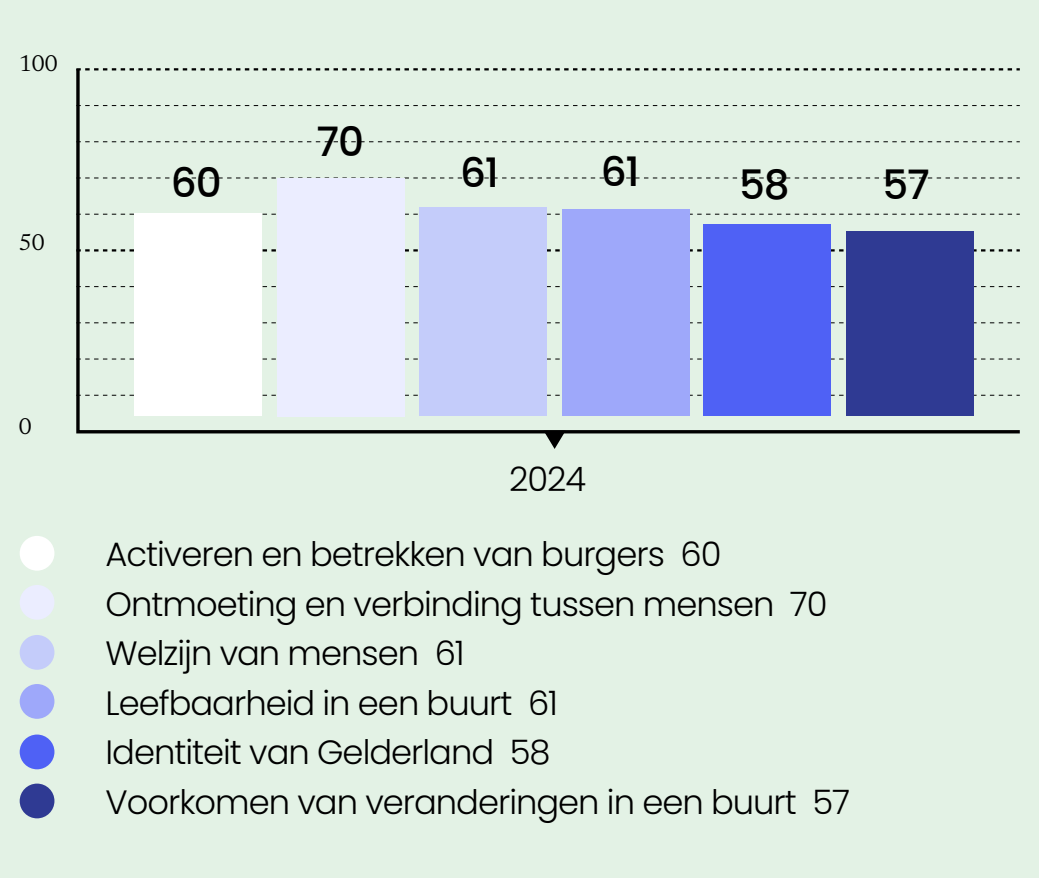

De waardering voor het Gelderse cultuuraanbod als geheel stijgt

2022	2024
7,2	7,4

Aandeel van de Gelderlanders dat een cultureel evenement en/of culturele organisatie steunde door vrijwilligerswerk is gestegen

2022	2024
9%	11%

Bekijk het sociaal kapitaal →

Economisch kapitaal

Economisch kapitaal gaat over de culturele bedrijvigheid

Provincie Gelderland geeft per inwoner minder uit aan cultuur

2021	Positie t.o.v. andere provincies	2023	Positie t.o.v. andere provincies
€ 20,49	6	€ 18,64	8

Gemiddeld geven gemeenten per inwoner meer uit aan cultuur maar beduidend minder dan gemeenten in andere provincies

2021	Positie t.o.v. andere provincies	2023	Positie t.o.v. andere provincies
€ 89,54	10	€ 99	11

In de grote Gelderse steden geven gemeenten beduidend meer uit dan omliggende gemeenten

Bedrijvigheid en werkgelegenheid nemen toe

	2021	2022	Positie t.o.v. andere provincies
Aantal bedrijfsvestigingen binnen de creatieve sector	17.876	18.858	6
Aantal banen in de creatieve sector	12.320	13.160	6
Aantal banen in de subsector Kunsten en cultureel erfgoed	4.340	4.850	6
Aantal zelfstandig ondernemers in de creatieve sector	14.460	15.108	6

Bekijk het economisch kapitaal →

Regio's

In deze editie van de Cultuur- en Erfgoedmonitor Gelderland brengen we voor het eerst alle op regioniveau beschikbare informatie samen. Dit doen we in zes regioprofielen die voorzien zijn van tabellen en grafieken die je kunt downloaden

Klik op een regio om de regionale informatie in de Cultuur- en Erfgoedmonitor te bekijken

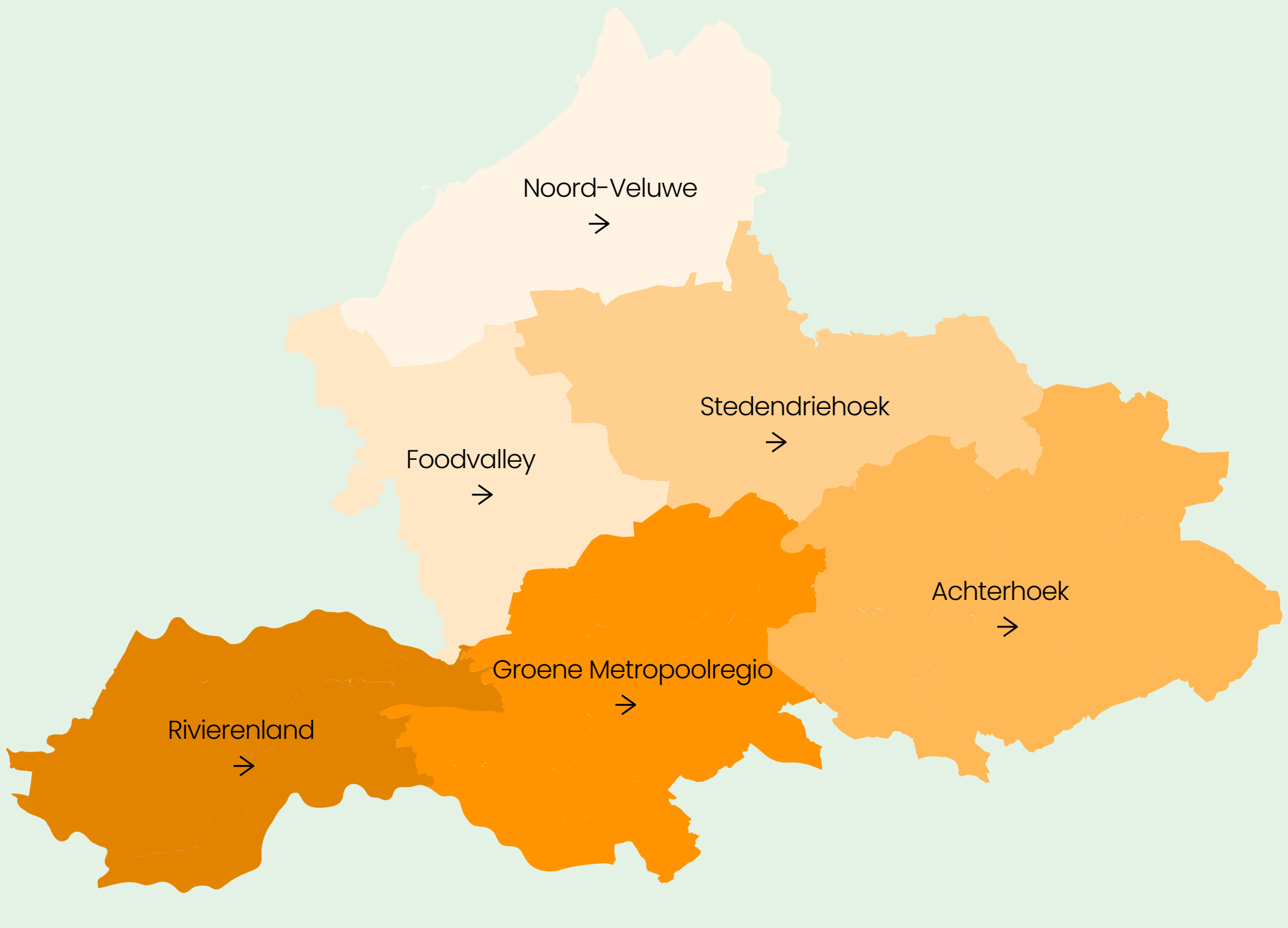

Bekijk de regiopagina →

Verdiepende onderzoeken

Verdieping op de rol en uitdagingen van multifunctionele culturele organisaties (MFCO's) in Gelderland

Onderzoek richt zich op:
1. Organisatiekenmerken en multifunctionele samenwerking via indicatorenset.
2. Hun rol bij maatschappelijke opgaven, met focus op eenzaamheid.

Naar verdiepend onderzoek →

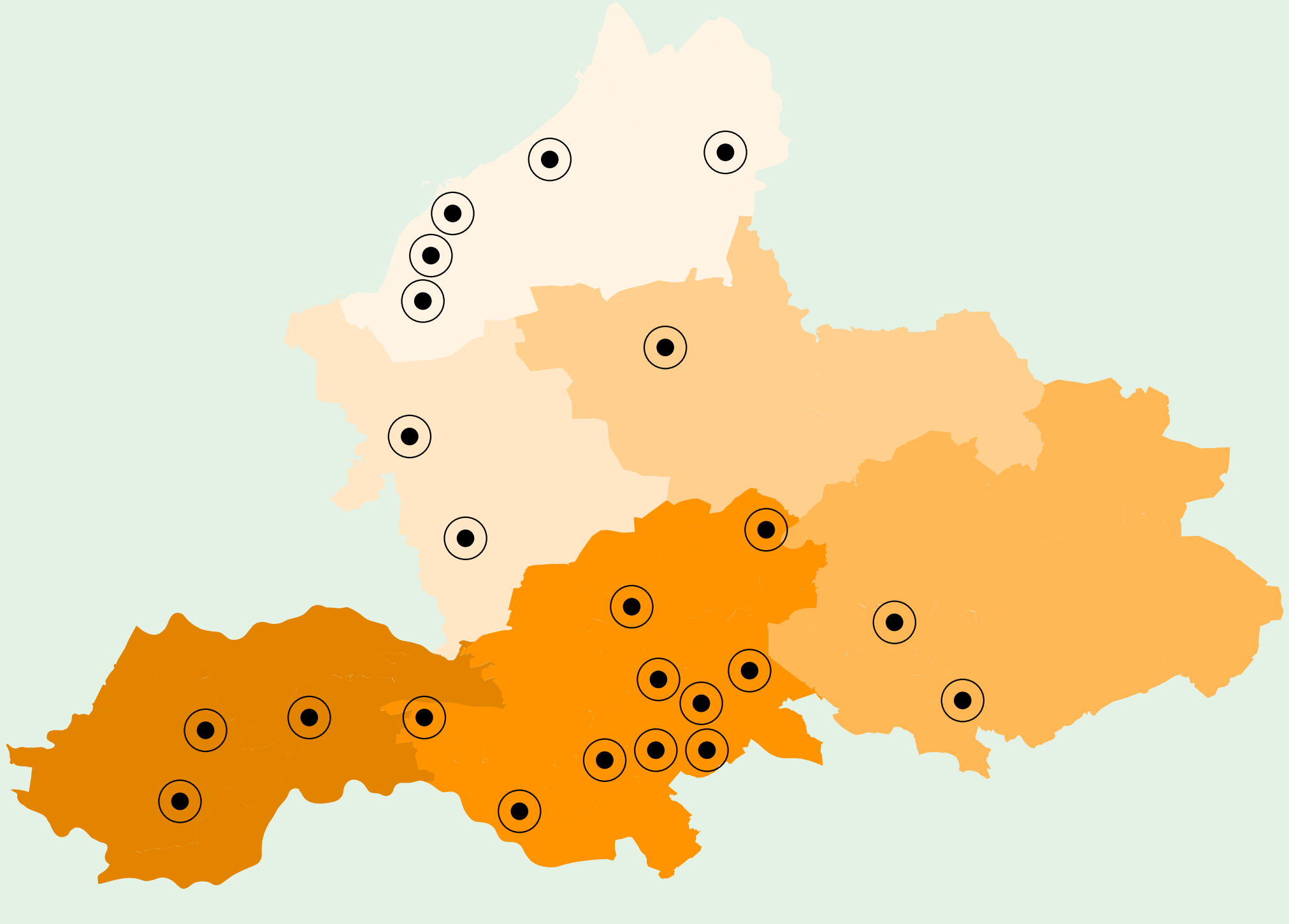

◉ MFCO's in Gelderland.

Verkennend onderzoek 'Op weg naar een gedegen beeld van erfgoed'
Onderzoek richt zich op de financiële stromen en bestuurlijke thema's binnen de erfgoedsector, met een specifieke focus op de 23 erfgoedinstellingen aangesloten bij het Erfgoedplatform Apeldoorn.

Naar verdiepend onderzoek →

Dashboard

De Cultuur- en Erfgoedmonitor bevat een database met een groot aantal indicatoren over de waarde van kunst, cultuur en erfgoed in Gelderland. Het Dashboard biedt toegang tot deze rijke dataset en maakt het mogelijk diverse selecties te maken op gebied, onderwerp en kapitaal.

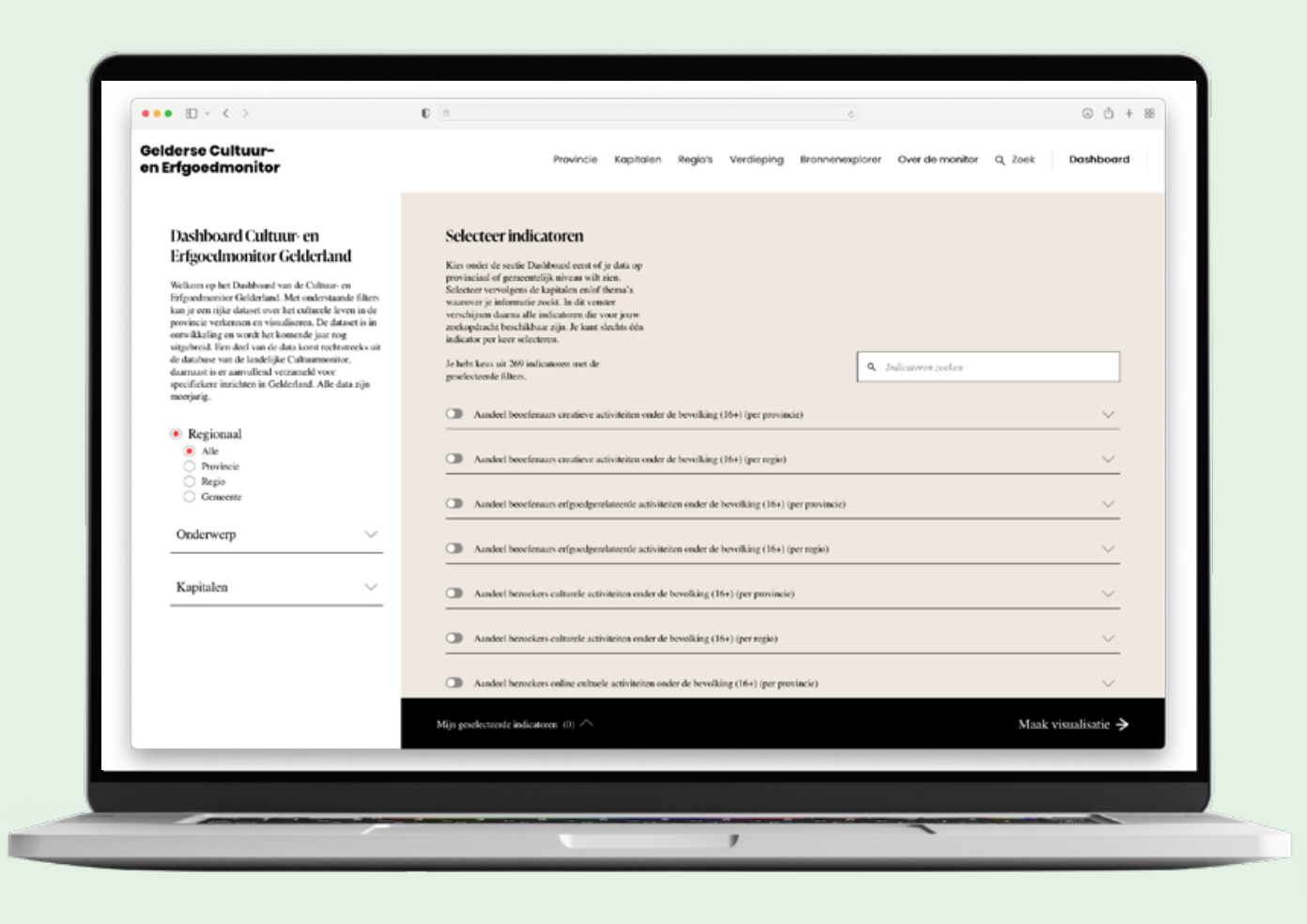

Bekijk bijvoorbeeld op gemeenteniveau hoeveel zzp'ers er werkzaam zijn in de creatieve sector of wat de cultuuruitgaven zijn.

Naar dashboard →

In opdracht van provincie Gelderland

provincie Gelderland

In samenwerking met

cultuur oost
Erfgoed Gelderland
Rijnbrink
Boekmanstichting Kenniscentrum voor kunst, cultuur en beleid
het pon|telos
pyrrhula RESEARCH CONSULTANTS

www.cultuurmonitorgelderland.nl →

Vragen? Laat het ons weten

Over de monitor →